

Zadruga za obavljanje stručnog nadzora i ugovornu kontrolu robe
Veli dvor 11, 51513 Omišalj
Hrvatska

Zadruga za organsku kontrolu i certifikaciju, p.o.
Ivanjska 17, 71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Dokument
ABC-BHBC
ST-01/11

PRAVILNIK
ORGANSKE
PROIZVODNJE
EKVIVALENTAN
UREDBI VIJEĆA
(EZ-a) br. 834/2007

Verzija 02
Revizija 01

Naziv:

ABC-BHBC PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007

ABC-BHBC ORGANIC PRODUCTION EQUIVALENCY RULES ON COMMISSION REGULATION (EC) No. 834/2007

STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 /

AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM

Priradio UPK BHBC	Ovjerio TVK BHBC	Odobrio DIR BHBC	Vrsta revizije	Datum	Stranica(e)	Verzija	Revizija
R.Tadić	E.Maksumić	S.Dazdarević	Druga verzija	06/05/2012	23	02	01

*Ovaj dokument, uručen u kontroliranoj formi, predstavlja vjernu kopiju izvornika.
Izvornik, ovjeren potpisima kompetetnih osoba, čuva se u u središnjem uredu BeHaBioCerta u Sarajevu.*

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

ABC-BHBC PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE **EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007**

od 28. juna/lipnja 2007. godine

O ORGANSKOJ PROIZVODNJI I OZNAČAVANJU ORGANSKIH PROIZVODA

UVOD

AgriBioCert-BeHaBioCert **Pravilnik organske proizvodnje** izrađen je na osnovu Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 834/2007 o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda kako bi poslužio kao standard organske proizvodnje organskim proizvođačima, prerađivačima i trgovcima u Bosni i Hercegovini te kao standard nacionalne certifikacije organske proizvodnje za BeHaBioCert.

Pridržavanje pravila navedenih u ovom Pravilniku obavezno je za sve operatere koji su certificirani od strane BeHaBioCerta, a istim su pravilima podložni svi organski operateri iz država članica Europske unije.

Sadašnja druga verzija Pravilnika podložna je izmjenama i dopunama ukoliko dođe do izmjena i dopuna Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 834/2007.

POGLAVLJE I.

CILJ, PODRUČJE DJELOVANJA I DEFINICIJE

Član 1.

Cilj i područje djelovanja

1. Ovim se Pravilnikom uređuju ciljevi i principi organske (ekološke, biološke) proizvodnje, proizvodna pravila, označavanje organskih proizvoda, kontrola nad organskom proizvodnjom te daje temelj održivom razvoju organske proizvodnje uz osiguravanje efikasnog funkcioniranja tržišta, zaštitu tržišnog natjecanja, osiguravanje povjerenja potrošača i zaštitu interesa potrošača.

2. Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na proizvode koji su stavljeni na tržište ili su namijenjeni stavljanju na tržište, a odnose se na:

- (a) žive ili neprerađene poljoprivredne proizvode;
- (b) prerađene poljoprivredne proizvode koji se koriste kao hrana;
- (c) proizvode akvakulture;
- (d) stočnu hranu;
- (e) biljni reprodukcijски materijal; i
- (f) kvasce koji se koriste za hranu i stočnu hranu.

Proizvodi lova divljih životinja i ribarstva ne smatraju se organskom proizvodnjom.

3. Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve operatere koji su uključeni svojim aktivnostima u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije proizvoda navedenih u stavu 2. ovog člana.

Opskrba hranom na veliko u restoranima, bolnicama, menzama i drugim sličnim mjestima prodaje ili isporuke hrane krajnjem potrošaču ne podliježe odredbama ovog Pravilnika.

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

4. Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se uz uvažavanje odredbi ostalih nacionalnih propisa koje uređuju proizvodnju, pripremu, stavljanje na tržište, označavanje i kontrolu hrane, uključujući propise o ishrani životinja.

Član 2.

Definicije

U smislu ovog Pravilnika primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „organska (‘ekološka’, ‘biološka’) proizvodnja“ je korištenje proizvodnog postupka koji zadovoljava pravila uspostavljena ovim Pravilnikom u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije;
- (b) „faze proizvodnje, pripreme i distribucije“ obuhvataju sve faze primarne proizvodnje organskih proizvoda, uključujući skladištenje, preradu, transport, prodaju ili opskrbu krajnjih potrošača, kao i označavanje, reklamiranje, uvoz, izvoz i podugovorne aktivnosti;
- (c) „organski“ (»ekološki«, »biološki« ili skraćenice »eko« i »bio«) znači da potiče ili se odnosi na organsku proizvodnju;
- (d) „operater“ je fizičko ili pravno lice odgovorno za osiguravanje provođenja odredbi ovog Pravilnika unutar poslovanja kojim upravlja;
- (e) „biljna proizvodnja“ je proizvodnja poljoprivrednih kultura, uključujući sakupljanje samoniklog bilja i gljiva u komercijalne svrhe;
- (f) „stočarska proizvodnja“ je proizvodnja domaćih ili udomaćenih kopnenih životinja (uključujući insekte);
- (g) „akvakultura“ je uzgoj i kultiviranje riba i drugih vodenih organizama korištenjem tehnika za povećanje proizvodnje ovih organizama izvan prirodnih kapaciteta okoline; organizmi ostaju u vlasništvu/posjedu fizičkog ili pravnog lica u fazi uzgoja i kultiviranja, sve do, i uključujući trenutak izlova kako je navedeno nacionalnim propisima i/ili Uredbom Vijeća (EZ-a) br. 1198/2006 od 27. jula/srpnja 2006.¹;
- (h) „konverzija (prijelazno razdoblje)“ je razdoblje prijelaza iz neorganske u organsku proizvodnju tokom kojeg se primjenjuju odredbe o organskoj proizvodnji;
- (i) „priprema“ obuhvata postupke konzerviranja i/ili prerade organskih proizvoda, uključujući klanje i rasijecanje proizvoda životinjskog porijekla te pakiranje, označavanje i/ili promjene na oznakama koje se odnose na organsku proizvodnju;
- (j) definicije „hrane“, „stočne hrane“ i „stavljanja hrane na tržište“ definirani su nacionalnim propisima i/ili Uredbom (EZ-a) br. 178/2002 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. januara/siječnja 2002.²;
- (k) „označavanje“ podrazumijeva sve pojmove, riječi, podatke, trgovačke nazive, nazive robnih marki, slikovne prikaze ili simbole koji se odnose ili se nalaze na pakiranju, dokumentu, obavijesti, etiketi, obruču ili privjesnici koji prate ili se odnose na organski proizvod;
- (l) „zapakirana hrana ili pretpakovina“ definirana je posebnim nacionalnim propisom o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane i/ili opisana u članu 1. stavu 3. tački (b) Direktive 2000/13/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. marta/ožujka 2000.³;

¹ SL L 223, 15.8.2006., str. 1.

² SL L 31, 1.2.2002., str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EZ-a) br. 575/2006 (SL L 100, 8.4.2006., str. 3.).

³ SL L 109, 6.5.2000., str. 29. Direktiva kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2006/142/EZ (SL L 368, 23.12.2006., str. 110.).

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

(m) „oglašavanje (reklamiranje)“ je svako javno predstavljanje, osim oznake, koje za cilj ima uticaj na formiranje stavova, uvjerenja i ponašanja, s izravnom ili neizravnom svrhom poticanja prodaje organskih proizvoda;

(n) „nadležno (kompetentno) tijelo“ je središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede i ribarstva te odgovorno za organizaciju kontrola u području organske proizvodnje;

(o) „nadležno kontrolno tijelo“ je javna administrativna organizacija kojoj je nadležno tijelo dodijelilo, u cjelini ili djelomično, nadležnost za kontrolu i certifikaciju proizvodnje u skladu s odredbama ovog Pravilnika;

(p) „kontrolno tijelo“ je nezavisna treća strana koja provodi kontrolu i certifikaciju organske proizvodnje u skladu s odredbama ovog Pravilnika;

(q) „oznaka usklađenosti – znak organskog proizvoda“ je potvrda usklađenosti s ovim standardom ili drugim normativnim ispravama u obliku oznake;

(r) „sastojak“ je svaka supstanca/tvar, uključujući aditive, koja se koristi u proizvodnji ili pripremi hrane, a koja je prisutna u gotovom proizvodu čak i u promijenjenom obliku, a kako je navedeno u nacionalnim propisima i/ili u članu 6. stavu 4. Direktive 2000/13/EZ;

(s) „sredstva za zaštitu bilja“ definirana su odgovarajućim nacionalnim propisima i/ili Direktivom Vijeća 91/414/EEZ od 15. srpnja 1991. o stavljanju na tržište proizvoda za zaštitu bilja⁴;

(t) „genetski modificirani organizam (GMO)“ je organizam, uz iznimku ljudskih bića, u kojem je genetski materijal izmijenjen na način koji se ne pojavljuje prirodnim putem parenjem i/ili prirodnom rekombinacijom, a kako je navedeno u nacionalnim propisima i/ili u Direktivi 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. marta/ožujka 2001. o namjernom puštanju u okolinu genski modificiranih organizama i koja opoziva Direktivu Vijeća 90/220/EEZ⁵ i koji nisu dobiveni tehnikama genske modifikacije navedenim u Prilogu I.B te Direktive;

(u) „proizvedeno od GMO-a“ znači djelomično ili u cijelosti dobiveno od GMO-a, ali ne sadrži ili se ne sastoji od GMO-a;

(v) „proizvedeno s pomoću GMO-a“ znači dobiveno korištenjem GMO-a kao posljednjeg živog organizma u proizvodnom postupku, ali ne sadrži ili se ne sastoji od GMO-a, niti je proizveden od GMO-a;

(w) „dodaci stočnoj hrani“ definirani su odgovarajućim nacionalnim propisima i/ili Uredbom (EZ-a) br. 1831/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. septembra/rujna 2003. o dodacima za korištenje u ishrani životinja⁶;

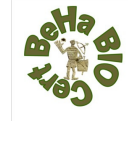
(x) „jednakovrijednost (ekvivalentnost)“ u opisivanju različitih sistema ili mjera znači da su u mogućnosti udovoljiti istim ciljevima i principima primjenjujući pravila koja osiguravaju isti nivo jamstva udovoljavanja određenog standarda organske proizvodnje;

(y) „pomoćna sredstva u preradi“ su supstance/tvari koje same po sebi nisu hrana, ali se koriste u preradi sirovine, hrane ili njezinih sastojaka, s ciljem ispunjavanja određene tehnološke namjene tokom obrade ili prerade, što za posljedicu može imati nenamjernu, ali tehnički neizbježnu prisutnost ostataka (rezidua) tih supstanci/tvari i njenih derivata u proizvodu, pod uvjetom da ti ostaci ne predstavljaju nikakvu opasnost po zdravlje i da nemaju tehnološki učinak na gotovi proizvod;

⁴ SL L 230, 19.8.1991., str. 1. Direktiva kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2007/31/EZ (SL L 140, 1.6.2007., str. 44.).

⁵ SL L 106, 17.4.2001., str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 1830/2003 (SL L 268, 18.10.2003., str. 24.).

⁶ SL L 268, 18.10.2003., str. 29. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 378/2005 (SL L 59, 5.3.2005., str. 8.).

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
--	--	---	--

(z) „ionizirajuće zračenje“ je elektromagnetsko i čestično zračenje čijim prolazom u supstanci/tvari izravno ili neizravno nastaju parovi pozitivno i negativno električki nabijenih čestica-iona kako je navedeno u nacionalnim propisima i/ili u Direktivi Vijeća 96/29/Euratom od 13. maja/svibnja 1996. koja predviđa osnovne sigurnosne standarde za zaštitu zdravlja radnika i široke populacije od opasnosti koje proizlaze iz ionizirajućeg zračenja⁷ i kako je ograničena člankom 1. stavkom 2. Direktive 1999/2/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. veljače 1999. o usklađivanju zakona država članica o hrani i sastojcima hrane tretiranih ionizirajućim zračenjem⁸;

(aa) „operacije opskrbe hranom i pićem na veliko“ su pripreme organskih proizvoda u restoranima, bolnicama, menzama i drugim sličnim mjestima prodaje ili isporuke hrane krajnjem potrošaču.

POGLAVLJE II.

CILJEVI I PRINCIPI ORGANSKE PROIZVODNJE

Član 3.

Ciljevi

Opći ciljevi organske proizvodnje su sljedeći:

(a) uspostavljanje održivog sistema upravljanja u poljoprivredi koji:

- (i) poštuje prirodne sisteme i cikluse te održava i poboljšava zdravlje tla, vode, biljaka i životinja te njihovu međusobnu ravnotežu;
- (ii) pridonosi visokom nivou biološke raznolikosti;
- (iii) odgovorno koristi energiju i prirodna bogatstva poput vode, tla, organske supstance/tvari i zraka;
- (iv) poštuje visoke standarde dobrobiti životinja, a posebno udovoljava potrebama životinja u odnosu na njihovu vrstu;

(b) usmjerena je proizvodnji proizvoda visoke kvalitete;

(c) usmjerena je proizvodnji širokog spektra hrane i drugih poljoprivrednih proizvoda koji odgovaraju zahtjevima potrošača za primjenom postupaka koji ne štete okolini, zdravlju ljudi, biljaka ili zdravlju životinja i njihovoj dobrobiti.

Član 4.

Opći principi organske proizvodnje

Organska se proizvodnja temelji na sljedećim općim principima:

(a) primjereno osmišljavanje i upravljanje biološkim procesima temeljenim na ekološkim sistemima koji koriste prirodna bogatstva, a primjenjujući sljedeće metode:

- (i) korištenje agrotehničkih, mehaničkih, fizikalnih, bioloških i biotehničkih metoda;
- (ii) obradu poljoprivrednih kultura, uzgoj životinja ili proizvodnju u akvakulturi koja udovoljava principima održivog ribarstva;
- (iii) isključivanje korištenja GMO-a i proizvoda proizvedenih od ili uz pomoć GMO-a s izuzetkom veterinarsko-medicinskih proizvoda;
- (iv) procjene rizika i korištenje mjera predostrožnosti i i prevencije, kada je to primjereno.

⁷ SL L 159, 29.6.1996., str. 1.

⁸ SL L 66, 13.3.1999., str. 16. Direktiva kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

(b) ograničenje korištenja vanjskih unosa (inputa). Ukoliko su vanjski unosi potrebni ili ne postoje odgovarajući postupci i metode koje se navode u tački (a) ovog stava, ograničeni su na:

- (i) unose iz organske proizvodnje;
- (ii) prirodne supstance/tvari ili supstance/tvari dobivene prirodnim putem;
- (iii) prirodna mineralna gnojiva/đubriva niske topivosti.

(c) strogo ograničenje korištenja kemijskih sintetičkih unosa (inputa) osim iznimnih slučajeva, a koji su:

- (i) nepostojanje odgovarajućih postupaka organskog upravljanja;
- (ii) kada vanjski unosi koji se navode u stavu (b) nisu dostupni na tržištu; ili
- (iii) kada korištenje vanjskih unosa koji se navode u stavu (b) doprinosi neprihvatljivom uticaju na okolinu.

(d) principi organske proizvodnje, tamo gdje je to nužno i u okviru ovog Pravilnika, mogu se prilagoditi uz uvažavanje sanitarnog stanja, regionalnih razlika klimatskih i lokalnih uslova, dostignutog nivoa razvoja te specifičnih uzgojnih praksi.

Član 5.

Posebni principi primjenljivi na primarnu proizvodnju

Uz opće principe navedene u članu 4. ovog Pravilnika, organski se uzgoj temelji i na sljedećim posebnim principima:

- (a) održavanje i poboljšavanje života, prirodne plodnosti i stabilnosti tla i biološke raznolikosti, sprječavanje sabijanja i erozije tla te ishrane biljaka prvenstveno putem ekosistema;
- (b) smanjivanje korištenja neobnovljivih dobara i unosa koji nisu s poljoprivrednog imanja;
- (c) reciklaža otpada i nusproizvoda biljnog i životinjskog porijekla radi daljnjeg korištenja u proizvodnji;
- (d) kod donošenja odluka vezanih za proizvodnju potrebno je uzeti u obzir ekološku ravnotežu na lokalnom ili regionalnom nivou;
- (e) održavanje zdravlja životinja poticanjem prirodne imunološke odbrane životinja te izborom odgovarajućih pasmina/rasa i uzgojnih praksi u stočarstvu;
- (f) održavanje zdravlja biljaka preventivnim mjerama poput izbora odgovarajućih vrsta i sorti otpornih na štetne organizme, pravilnog plodoređa, mehaničkih i fizikalnih mjera te zaštite prirodnih neprijatelja nametnika;
- (g) proizvodne prakse u stočarstvu primjerene lokalitetu i vrsti tla;
- (h) poštivanje visokog nivoa dobrobiti uzgojenih životinja uzimajući u obzir posebne potrebe u odnosu na vrstu životinja;
- (i) proizvodnja organskih proizvoda životinjskog porijekla od životinja koje su uzgajane na organskim imanjima od rođenja ili valenja te tokom njihovog cjelokupnog života;
- (j) izbor pasmina/rasa uzimajući u obzir njihovu sposobnost prilagođavanja lokalnim uslovima, njihovu vitalnost, otpornost prema bolestima ili zdravstvenim poteškoćama;
- (k) ishrana stoke organskom stočnom hranom sastavljenom od poljoprivrednih sastojaka iz organskog uzgoja i prirodnih supstanci/tvari nepoljoprivrednog porijekla;
- (l) primjena uzgojne prakse životinja koja poboljšava imunološki sustav i ojačava prirodnu otpornost na bolesti, a posebno omogućavanjem redovitog slobodnog kretanja životinja i slobodnog pristupa otvorenim prostorima i pašnjacima gdje je to primjereno;

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

- (m) isključenje uzgoja životinja s umjetno induciranom poliploidnosti;
- (n) održavanje biodiverziteta prirodnih vodenih ekosistema, trajnog očuvanja vodene okoline i kvalitete okolnih vodenih i kopnenih ekosistema u proizvodnji u okviru akvakulture;
- (o) ishrana uzgojnih organizama u akvakulturi hranom dobivenom iz održivog ribolova u skladu s članom 3. Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 2371/2002 od 20. decembra/prosinca 2002. ili s organskom ribljom hranom sastavljenom od poljoprivrednih sastojaka iz organskog uzgoja i prirodnih supstanci/tvari koje nisu poljoprivrednog porijekla.

Član 6.

Posebni principi primjenljivi u preradi organske hrane

Pored općih principa navedenih u članu 4. ovog Pravilnika, proizvodnja prerađene organske hrane temelji se na sljedećim posebnim principima:

- (a) proizvodnja organske hrane iz organskih poljoprivrednih sastojaka, osim ako sastojak na tržištu nije dostupan u organskom obliku;
- (b) ograničenje upotrebe prehrambenih aditiva od neorganskih sastojaka s posebnom tehnološkom i senzornom ulogom, mikronutrijenata i pomoćnih tvari u procesu proizvodnje, tako da se koriste minimalno i samo u slučaju bitne tehnološke potrebe ili u posebne prehrambene svrhe;
- (c) isključivanje supstanci/tvari i metoda prerade koje bi mogle krivo navoditi u pogledu prave prirode proizvoda;
- (d) pažljiva obrada hrane korištenjem bioloških, mehaničkih i fizikalnih postupaka.

Član 7.

Posebni principi primjenljivi u preradi organske stočne hrane

Pored općih principa navedenih u članu 4. ovog Pravilnika, proizvodnja prerađene organske stočne hrane temelji se na sljedećim posebnim principima:

- (a) proizvodnja organske stočne hrane iz sastojaka koji su organskog porijekla, osim ako sastojci na tržištu nisu dostupni u organskom obliku;
- (b) ograničenje upotrebe dodataka stočnoj hrani i pomoćnih tvari u procesu proizvodnje tako da se koriste minimalno i samo u slučaju neophodne tehnološke ili zootehničke potrebe ili u posebne hranidbene svrhe;
- (c) isključivanje tvari i metoda prerade koje bi mogle dovesti u zabludu u pogledu prave prirode proizvoda;
- (d) prerada stočne hrane korištenjem bioloških, mehaničkih i fizikalnih postupaka.

POGLAVLJE III.

PROIZVODNA PRAVILA

POTPOGLAVLJE 1.

Opća proizvodna pravila

Član 8.

Opći zahtjevi

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

Operater koji proizvodi organske proizvode mora udovoljavati proizvodnim pravilima utvrđenim ovim Pravilnikom kao i pratećim propisima donesenim na temelju ovog Pravilnika.

Član 9.

Zabrana upotrebe GMO-a

1. GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potiču od GMO-a ne smiju se koristiti kao hrana, ojačivač biljaka, stočna hrana, pomoćne tvari u procesu proizvodnje, sredstva za zaštitu bilja, gnojiva/đubriva, poboljšivači tla, poljoprivredni reprodukcijski materijal, mikroorganizmi i životinje u organskoj proizvodnji.
2. U smislu zabrane iz stava 1. ovoga člana, proizvođači uzimaju u obzir oznake na proizvodu ili bilo koji drugi popratni dokument u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje stavljanje na tržište GMO-a i/ili kojima se uređuje GMO hrana i stočna hrana, a u skladu s odredbama Direktive 2001/18/EZ, Uredbe (EZ-a) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. septembra/rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i stočnoj hrani⁹ ili Uredbe (EZ-a) 1830/2003 o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti proizvoda hrane i stočne hrane dobivenih od genetski modificiranih organizama. Ukoliko proizvodi nisu označeni u skladu sa stavom 2. ovoga člana, proizvođači mogu pretpostavljati da GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a nisu korišteni u proizvodnji nabavljene hrane i hrane za životinje, osim u slučaju dobivanja informacije koja ukazuje da označavanje takvih proizvoda nije u skladu s propisima iz stava 2. ovoga člana.
3. Operateri koji koriste neorganske proizvode koji nisu hrana ili stočna hrana prilikom kupnje trebaju od dobavljača tražiti potvrdu da isporučeni proizvodi nisu GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potiču od GMO-a.
4. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovoga Pravilnika odlučuje o provedbenim mjerama za zabranu korištenja GMO-a i proizvoda dobivenih od ili putem GMO-a. Do donošenja takvih provedbenih mjera primjenjivati će se odgovarajuće uredbe Europske komisije.

Član 10.

Zabrana korištenja ionizirajućeg zračenja

Zabranjuje se korištenje ionizirajućeg zračenja za obradu organske hrane, stočne hrane i sirovina koji se koriste u organskoj hrani ili stočnoj hrani.

POTPOGLAVLJE 2.

Proizvodnja na poljoprivrednom imanju

Član 11.

Opća pravila za proizvodnju na poljoprivrednom imanju

Cjelokupnim poljoprivrednim imanjem upravlja se u skladu sa zahtjevima primjenljivim na organsku proizvodnju.

Iznimno, poljoprivredno imanje može biti podijeljeno u jasno odvojene proizvodne cjeline ili uzgajališta akvakulture kojima se u cijelosti ne upravlja u skladu sa zahtjevima organske proizvodnje. U stočarskoj proizvodnji paralelno (organski i neorganski) se moraju uzgajati različite vrste životinja. U akvakulturnoj proizvodnji mogu se uzgajati iste vrste pod uvjetom primjerene odvojenosti između proizvodnih cjelina. U

⁹ SL L 268, 18.10.2003., str. 1. Uredba kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EZ-a) br. 1981/2006 (SL L 368, 23.12.2006., str. 99.).

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

biljnoj proizvodnji paralelno se mogu uzgajati različite sorte unutar iste vrste pod uvjetom da se međusobno mogu lako razlikovati.

Ukoliko se, u skladu s drugim podstavom ovog člana, sve proizvodne jedinice na istom imaju ne koriste za organsku proizvodnju, operater mora jasno odvojiti proizvodne površine, životinje i proizvode iz organske proizvodnje od proizvodnje koja nije organska te voditi odvojene evidencije o proizvodnji.

Član 12.

Pravila za biljnu proizvodnju

1. U organskoj biljnoj proizvodnji, uz opća pravila za proizvodnju na imanju navedenih u članu 11. ovog Pravilnika, obavezno se primjenjuju i sljedeća pravila:

(a) organska biljna proizvodnja primjenjuje postupke pripreme i obrade tla koji omogućavaju održavanje ili povećanje organske supstance/tvari tla, osiguravaju stabilnost i bioraznolikost tla te sprječavaju zbijenost i eroziju tla;

(b) plodnost i biološka aktivnost tla održava se i povećava višegodišnjim plodoredom uključujući leguminoze i ostalu zelenu gnojdbu te primjenom stajskog gnojiva/đubriva ili organskog materijala, po mogućnosti kompostiranog, iz organske proizvodnje;

c) dopušteno je korištenje biodinamičkih pripravaka;

d) gnojiva/đubriva i poboljšivači tla mogu se koristiti samo ako su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 16. ovoga Pravilnika;

e) ne smiju se koristiti mineralna (umjetna) dušična/azotna gnojiva;

f) svi korišteni postupci za organsku biljnu proizvodnju trebaju spriječiti ili smanjiti zagađivanje okoline na najmanju moguću mjeru;

g) sprječavanje štete uzrokovane štetnim organizmima provodi se prvenstveno korištenjem prirodnih neprijatelja, odgovarajućim izborom vrsta i sorti, plodoreda, uzgojnih metoda i termičkih procesa;

h) u slučaju utvrđene ugroženosti poljoprivrednih kultura, sredstva za zaštitu bilja mogu se koristiti samo ako su odobrena za korištenje u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 16. ovoga Pravilnika;

i) za proizvodnju organskih proizvoda, s izuzetkom poljoprivrednog reprodukcijanskog materijala, mora se koristiti poljoprivredni reprodukcijanski materijal iz organske proizvodnje. U tu svrhu se mora proizvoditi oplemenjivačevo sjeme i matične biljke za vegetativni reprodukcijanski materijal u skladu s odredbama ovog Pravilnika, za najmanje jednu generaciju ili u slučaju višegodišnjih nasada za dva vegetacijska razdoblja,

j) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u biljnoj proizvodnji koriste se samo ako su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 16. ovoga Pravilnika;

2. Sakupljanje samoniklog bilja i gljiva, njihovih dijelova koji rastu u prirodnom okruženju, šumama i poljoprivrednim područjima smatra se organskom proizvodnjom pod uslovom da:

a) ta područja nisu tokom najmanje tri godine prije sakupljanja bila tretirana drugim proizvodima osim onim odobrenim za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 16. ovoga Pravilnika;

b) sakupljanje ne utiče na stabilnost prirodnog staništa ili održanje vrsta u području sakupljanja.

3. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovoga Pravilnika posebnim će pravilnikom propisati minimalne zahtjeve za organsku biljnu proizvodnju koji će obuhvatiti postupke i određene norme uzgoja bilja, uvjete konverzije (prijelaznog razdoblja), paralelnu proizvodnju, održavanje plodnosti, plodored, popis

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	---

dopuštenih gnojiva/đubriva, popis sredstava za poboljšanje tla i sredstava za zaštitu bilja. Do donošenja takvog pravilnika primjenjivati će se odgovarajuće uredbe Europske komisije.

Član 13.

Proizvodna pravila za morske alge

1. Sakupljanje divljih morskih algi i njihovih dijelova koje prirodno rastu u moru smatra se organskom proizvodnom metodom pod uvjetom da:

(a) su područja rasta visoke ekološke kvalitete kako je određeno Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra/listopada 2000. koja uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na polju politike upravljanja vodama¹⁰ i, do njezine provedbe, za ekvivalent kakvoće za određene vode temeljem Direktive 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o nužnoj kvaliteti voda za školjkaše¹¹, i koje sa zdravstvenog stanovišta nisu nepogodne. U očekivanju detaljnijih pravila koja će se uvesti u provedbeno zakonodavstvo, divlje jestive morske alge neće se sakupljati u područjima koja ne bi odgovarala načelima za područja Razreda A ili Razreda B kako su određena Prilogom II. Uredbe (EZ-a) br. 854/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. koja predviđa posebna pravila za organizaciju službenog nadzora proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji¹²;

(b) sakupljanje ne utječe na dugotrajnu stabilnost prirodnog staništa ili održanje vrste u području sakupljanja.

2. Uzgoj morskih algi odvija se u obalnim područjima s okolišnim i zdravstvenim obilježjima koja su barem jednakovrijedna onima naznačenim u stavu 1. kako bi se smatrale organskim. Nadalje:

(a) u svim se fazama proizvodnje treba koristiti održiva praksa, od sakupljanja mladica morskih algi do žetve;

(b) da bi se osiguralo održanje široke genske zalihe, sakupljanje mladica morskih algi u divljini treba se odvijati redovito kako bi se pridonijelo zalihama zatvorenih kultura;

(c) ne smiju se koristiti gnojiva/đubriva osim u zatvorenim objektima i samo ukoliko su odobrena za upotrebu u organskoj proizvodnji za ovu namjenu u skladu sa članom 16. ovoga Pravilnika.

3. Mjere nužne za provođenje proizvodnih pravila sadržanih u ovom članu donosi nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovoga Pravilnika. Do donošenja takvih mjera primjenjivati će se odgovarajuće uredbe Europske komisije.

Član 14.

Proizvodna pravila u organskom stočarstvu

1. U organskoj stočarskoj proizvodnji, uz opća pravila za proizvodnju na imanju navedenih u članu 11. ovog Pravilnika, primjenjuju se i sljedeća pravila:

(a) s obzirom na porijeklo životinja:

(i) životinje u organskoj proizvodnji moraju biti rođene i uzgojene na organskom imanju;

(ii) radi rasploda mogu se pod posebnim uslovima na organsko imanje dopremiti životinje koje nisu organski uzgojene. Takve životinje i njihovi proizvodi mogu se smatrati organskim tek nakon isteka konverzije, a u skladu sa članom 17. stavom 1. tačkom (c) ovoga Pravilnika;

(iii) životinje koje se nalaze na imanju na početku konverzije i njihovi proizvodi mogu se smatrati organskim tek nakon isteka konverzije, a u skladu sa članom 17. stavom 1. tačkom (c) ovoga Pravilnika;

¹⁰ SL L 327, 22.12.2000., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena i dopunjena Odlukom br. 2455/2001/EZ (SL L 331, 15.12.2001., str. 1.).

¹¹ SL L 376, 27.12.2006., str. 14.

¹² SL L 139, 30.4.2004., str. 206. Ispravljena verzija u SL L 226, 25.6.2004., str. 83.

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

(b) s obzirom na uzgojnu praksu i uvjete smještaja:

- (i) osoblje koje brine o životinjama mora imati potrebna osnovna znanja i vještine s obzirom na zdravlje i dobrobit životinja;
- (ii) uzgojna praksa, uključujući broj životinja po jedinici površine te uvjete smještaja, mora osigurati razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja;
- (iii) životinje moraju imati stalni pristup otvorenom prostoru, po mogućnosti pašnjacima, ako vremenski uvjeti i stanje tla to dopuštaju, osim ako posebnim nacionalnim propisima nisu određena ograničenja i obaveze koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi i životinja;
- (iv) broj životinja mora biti ograničen u svrhu smanjivanja prekomjerne ispaše, zaposjedanja zemlje, erozije ili onečišćenja koje uzrokuju životinje ili širenje njihovog gnoja;
- (v) životinje iz organskog uzgoja moraju se držati odvojeno od ostalih životinja. Međutim, ispaša na zajedničkoj površini životinja iz organskog uzgoja i životinja koje nisu iz organskog uzgoja na organskom zemljištu dopušta se pod određenim ograničavajućim uvjetima koje odobrava kontrolno tijelo;
- (vi) zabranjeno je sapinjanje ili izolacija životinja, osim za pojedinačne životinje na ograničeno razdoblje te, ako je to opravdano, radi sigurnosti, dobrobiti životinja ili iz veterinarskih razloga;
- (vii) trajanje transporta životinja mora biti svedeno na minimum;
- (viii) tokom cjelokupnog života životinja bilo kakva patnja, uključujući odstranjivanje dijelova tijela (sakaćenje), kao i postupke pri klanju, mora se svesti na minimum;
- (ix) pčelinjaci moraju biti smješteni na područjima ispaše koja osiguravaju izvore nektara i polena, a koji se sastoje najvećim dijelom od organskih usjeva, prirodne vegetacije šuma ili usjeva koji se tretiraju samo metodama s niskim utjecajem na okolinu. Pčelinjaci se drže na dovoljnoj udaljenosti od izvora koji mogu dovesti do onečišćenja pčelinjih proizvoda ili slabljenja zdravlja pčela;
- (x) košnice i materijali koji se koriste u pčelarstvu moraju biti načinjeni uglavnom od prirodnih materijala;
- (xi) zabranjuje se uništavanje pčela na saću kao metoda povezana uz sakupljanje pčelarskih proizvoda;

(c) s obzirom na rasplod:

- (i) razmnožavanje podrazumijeva prirodne postupke, ali je dopušteno umjetno osjemenjivanje;
- (ii) razmnožavanje ne smije biti potaknuto hormonskom terapijom ili sličnim tvarima, osim u slučaju nužnog veterinarskog liječenja u slučaju pojedinačne životinje;
- (iii) ne smiju se koristiti drugi oblici umjetne oplodnje poput kloniranja i prijenosa zametaka;
- (iv) moraju se odabrati primjerene pasmine/rase. Pravilan izbor pasmina/rasa pridonosi prevenciji patnje i sprječava potrebu za djelomičnom ili potpunom amputacijom ili uklanjanjem pojedinih osjetljivih dijelova životinjskog tijela;

(d) s obzirom na stočnu hranu:

- (i) osiguravanje hrane za životinje prvenstveno treba biti sa organskog imanja na kojem se životinje drže ili sa drugog organskog imanja sa istog područja;
- (ii) životinje se moraju hraniti organskom stočnom hranom koja udovoljava hranidbenim zahtjevima u različitim fazama njihovog razvoja. Dio obroka može sadržavati hranu sa imanja koja su u postupku konverzije na organski uzgoj;
- (iii) stoka treba imati stalni pristup pašnjacima ili sijenu, s izuzetkom pčela;

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

(iv) sastojci biljnog, životinjskog i mineralnog porijekla iz neorganske proizvodnje, aditivi u stočnoj hrani, određeni proizvodi korišteni u ishrani životinja i pomoćne supstance/tvari u procesu proizvodnje koriste se ukoliko su odobreni u organskoj proizvodnji, a u skladu sa članom 16. ovog Pravilnika;

(v) ne smiju se koristiti pospešivači rasta i umjetne aminokiseline;

(vi) neodbijeni sisari moraju se hraniti prirodnim, po mogućnosti majčinim mlijekom;

(e) s obzirom na sprječavanje bolesti i veterinarsko liječenje:

(i) sprječavanje bolesti temelji se na pravilnom izboru pasmine/rase i soja, uzgojnoj praksi, visokoj kvaliteti stočne hrane, broju životinja po jedinici površine te primjerenom smještaju u higijenskim uvjetima;

(ii) bolest se liječi odmah radi izbjegavanja patnji životinje. Kemijski sintetizirani alopatski veterinarsko-medicinski proizvodi koji sadrže antibiotike mogu se koristiti ako je to nužno i pod strogim uvjetima, kada je uporaba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neprimjerena. Posebno se određuju ograničenja u pogledu toka liječenja i perioda karence;

(iii) dopušteno je korištenje imunoloških veterinarsko-medicinskih proizvoda;

(iv) dopušteno je liječenje povezano uz zaštitu zdravlja ljudi i životinja u skladu s donijetim uredbama od strane nadležnog (kompetentnog) tijela;

(f) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju objekata u kojima se drže životinje i njihove infrastrukture i opreme dopušteno je koristiti samo ukoliko su odobreni za upotrebu u u organskoj proizvodnji, a u skladu sa članom 16. ovog Pravilnika.

2. Mjere i uvjeti nužni za provođenje proizvodnih pravila sadržanih u ovom članu donosi nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika. Do donošenja takvih mjera primjenjivati će se odgovarajuće uredbe Europske komisije.

Član 15.

Proizvodna pravila za uzgojne organizme u akvakulturi

1. Uz opća pravila za proizvodnju na organskom imanju navedena u članu 11. ovog Pravilnika primjenjuju se sljedeća pravila na organsku proizvodnju životinja u akvakulturi:

(a) s obzirom na porijeklo uzgojnih organizama u akvakulturi:

(i) organska akvakultura temelji se na uzgoju mlađi koje potiče iz organskog matičnog jata i organskih uzgajališta;

(ii) ako nije dostupna mlađ iz organskog matičnog jata ili iz organskog uzgajališta, na uzgajalište se mogu unijeti neorganski uzgojeni organizmi pod posebnim uvjetima koje propisuje kontrolno tijelo;

(b) s obzirom na uzgojnu praksu:

(i) uzgajivač mora imati osnovna znanja i vještine o zdravlju i dobrobiti uzgojnih organizama;

(ii) uzgojna praksa, uključujući ishranu, uređenje infrastrukture i opreme, gustoću populacije i kvalitetu vode, mora osiguravati udovoljavanje razvojnih, fizioloških i etoloških potreba uzgojnih organizama;

(iii) uzgojna praksa treba minimalizirati negativni uticaj uzgoja na okolinu, uključujući bijeg uzgajanih organizama;

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

(iv) organizmi u organskom uzgoju moraju se držati odvojeno od ostalih uzgojnih organizama u akvakulturi na istom uzgajalištu;

(v) pri transportu treba osigurati poštivanje odredbi o dobrobiti životinja;

(vi) patnju uzgojnih organizama, uključujući vrijeme klanja, treba svesti na minimum;

(c) s obzirom na mrijest:

(i) ne smije se koristiti umjetno induciranje poliploidije, umjetna hibridizacija, kloniranje i proizvodnja jednospolnih linija, osim ručnim sortiranjem;

(ii) moraju se izabrati primjerene linije;

(iii) moraju se uspostaviti posebni uvjeti za svaku vrstu u uzgoju za upravljanje matičnim jatom, mrijestom i proizvodnjom mladi;

(d) s obzirom na hranu za ribe i rakove:

(i) ribe i rakovi moraju se hraniti hranom koja udovoljava hranidbenim zahtjevima pri različitim fazama njihovog razvoja;

(ii) udio hrane biljnog porijekla mora poticati iz organske proizvodnje, a udio hrane životinjskog podrijetla mora poticati iz održivog ribarstva;

(iii) sastojci biljnog, životinjskog i mineralnog porijekla iz neorganske proizvodnje, aditivi u ribljoj hrani, određeni proizvodi korišteni u ishrani riba i rakova i pomoćne supstance/tvari u procesu proizvodnje koriste se ukoliko su odobreni u organskoj proizvodnji, a u skladu sa članom 16. ovog Pravilnika;

(iv) ne smiju se koristiti pospješivači rasta i sintetske aminokiseline;

(e) s obzirom na školjkaše i ostale vrste koje ne hrani čovjek, već se hrane prirodnim planktonom:

(i) organizmi koji se hrane filtracijom zadovoljavaju sve svoje hranidbene potrebe iz prirode osim mladi koja se uzgaja u mrijestilištima i rastilištima;

(ii) proizvodna područja trebaju biti vrlo dobrog stanja sukladno nacionalnim propisima o vodama i standardu kvalitete vode, odnosno u skladu s principima za područja Razreda A ili Razreda B kako je određeno Prilogom II. Uredbe (EZ-a) br. 854/2004;

(iii) proizvodna područja trebaju biti visoke ekološke kvalitete kako je određeno Direktivom 2000/60/EZ i, do njezine provedbe, trebaju biti kakvoćom istovjetne određenim vodama temeljem Direktive 2006/113/EZ;

(f) s obzirom na sprječavanje bolesti i veterinarsko liječenje:

(i) sprječavanje bolesti temelji se na držanju uzgojnih organizama u optimalnim uvjetima putem primjerenog izbora mjesta uzgoja, optimalnog uređenja uzgajališta, primjene dobre uzgojne i upravljačke prakse, uključujući redovito čišćenje i dezinfekciju prostora, hranu za životinje visoke kvalitete, primjerenu gustoću populacije te izbor odgovarajuće vrste i soja;

(ii) bolest se liječi odmah radi izbjegavanja patnji životinje. Ako je upotreba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neprimjerena, mogu se koristiti, kada je to nužno i pod strogim uvjetima, kemijski sintetizirani alopatski veterinarsko-medicinski proizvodi koji sadrže antibiotike. Posebno se određuju ograničenja u pogledu toka liječenja i perioda karence;

(iii) dopušteno je korištenje imunoloških veterinarsko-medicinskih proizvoda;

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

(iv) dopušteno je liječenje povezano uz zaštitu zdravlja ljudi i životinja u skladu s donijetim naredbama od strane nadležnog (kompetentnog) tijela;

(g) proizvodi namijenjeni za čišćenje i dezinfekciju bazena, kaveza, objekata i opreme u akvakulturi i njihove infrastrukture i opreme koriste se samo ako su odobreni za upotrebu u u organskoj proizvodnji, a u skladu sa članom 16. ovog Pravilnika.

2. Mjere i uvjeti nužni za provođenje proizvodnih pravila sadržanih u ovom članu donosi nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika. Do donošenja takvih mjera primjenjivati će se odgovarajuće uredbe Europske komisije.

Član 16.

Proizvodi i supstance/tvari koje se koriste u proizvodnji i pravila za njihovo odobravanje

1. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika donosi popis proizvoda i supstanci/tvari koje se mogu koristiti u organskom uzgoju. Do donošenja takvog popisa primjenjivati će se odgovarajući popisi Europske komisije za sljedeće:

- (a) proizvodi za zaštitu bilja;
- (b) gnojiva/đubriva i poboljšivači tla;
- (c) neorganske sirovine biljnog, životinjskog i mineralnog porijekla te određene supstance/tvari koje se koriste u ishrani životinja;
- (d) dodaci stočnoj hrani i pomoćna sredstva za preradu;
- (e) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju bazena, kaveza, zgrada i instalacija za proizvodnju životinja;
- (f) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju objekata i opreme za biljnu proizvodnju, uključujući skladištenje na poljoprivrednom imanju.

Proizvodi i supstance/tvari koje se nalaze na ograničenom popisu mogu se koristiti samo ako je odobrena odgovarajuća upotreba u poljoprivredi u skladu s relevantnim odredbama ovog Pravilnika ili nacionalnim odredbama koje su u skladu sa propisima Europske zajednice.

2. Odobrenje proizvoda i supstanci/tvari iz stava 1. podliježe ciljevima i principima navedenim u Poglavlju II. i sljedećim općim i posebnim zahtjevima koji se procjenjuju kao cjelina:

- (a) njihovo korištenje nužno je za održivu proizvodnju i ključno za upotrebu kojoj su namijenjeni;
- (b) svi proizvodi i tvari trebaju biti biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porijekla osim u slučaju kada proizvodi ili tvari iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili kvaliteti ili ukoliko nisu dostupne alternative;
- (c) u slučaju proizvoda iz stava 1. tačke (a) ovog člana, primjenjuje se sljedeće:
  - (i) njihova je upotreba nužna za kontrolu štetnih organizama ili određenih bolesti za koju nisu dostupne druge biološke, fizikalne ili uzgojne alternative, odgovarajuća uzgojna praksa ili druga efikasna praksa upravljanja;
  - (ii) ukoliko proizvodi nisu biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porijekla i po njihovom prirodnom obliku nisu istovjetni, može ih se odobriti jedino ako njihovi uvjeti za upotrebu spriječavaju bilo kakav izravan dodir s jestivim dijelom usjeva;
- (d) u slučaju proizvoda iz stava 1. tačke (b) ovog člana, njihova je upotreba ključna za postizanje ili održavanje plodnosti tla ili za ispunjenje posebnih zahtjeva u ishrani biljaka, ili za poboljšanje tla;

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	---

(e) u slučaju proizvoda iz stava 1. tačke (c) i (d) ovog člana, primjenjuje se sljedeće:

(i) takvi proizvodi nužni su za održavanje zdravlja, dobrobiti i vitalnosti životinja te doprinose primjerenom prehrani koja zadovoljava fiziološke i etološke potrebe dotične vrste ili bi, bez pristupa takvim supstancama/tvarima, bilo nemoguće proizvesti ili očuvati stočnu hranu;

(ii) stočna hrana mineralnog porijekla s elementima u tragovima, vitaminima ili provitaminima, mora biti prirodno porijekla. U slučaju da su te supstance/tvari nedostupne, za upotrebu u organskoj proizvodnji mogu se odobriti odgovarajuće kemijski izvedene supstance/tvari s istovjetnim učinkom.

3. (a) Nadležno (kompetentno) tijelo iz člana 2. ovog Pravilnika propisuje uvjete i ograničenja s obzirom na poljoprivredne proizvode na koje se proizvodi i supstance/tvari iz stava 1. ovoga člana mogu primijeniti, način primjene, doziranja, vremensko ograničenje za upotrebu i doticaj s poljoprivrednim proizvodima i može odlučiti o povlačenju tih proizvoda i supstanci/tvari. Do donošenja takvih propisa primjenjivati će se odgovarajuće uredbe Europske komisije

(b) Ukoliko nadležno (kompetentno) tijelo iz člana 2. ovog Pravilnika smatra da proizvod ili supstanca/tvar trebaju biti dodani na ili povučeni s popisa koji se spominje u stavu 1. ili da upotrebna specifikacija koja se spominje u podstavu (a) treba biti izmijenjena i dopunjena, isto treba dostaviti dokumentaciju s obrazloženjem za uključivanjem, povlačenjem ili izmjenama i dopunama Europskoj komisiji i njenim državama članicama. Zahtjevi za izmjenom i dopunom ili povlačenjem, kao i odluke o njima trebaju se objaviti u službenom glasilu.

(c) proizvodi i tvari upotrijebljene prije donošenja ovog Pravilnika u svrhe koje odgovaraju onima predviđenim u stavu 1. ovog člana mogu se nastaviti koristiti nakon navedenog donošenja. Nadležno (kompetentno) tijelo može povući takve proizvode ili tvari.

4. Nadležno (kompetentno) tijelo može dopustiti korištenje proizvoda i supstanci/tvari koje nisu obuhvaćene stavom 1. ovoga člana, a podliježu ciljevima i principima propisanim ovim Pravilnikom. Nadležno (kompetentno) tijelo obavezno je o takvim posebnim nacionalnim pravilima službeno obavijestiti Europsku komisiju i njene države članice.

5. U organskom uzgoju dopušteno je korištenje proizvoda i supstanci/tvari koje nisu obuhvaćene stavom 1. i 4. ovoga člana, a podliježu ciljevima i principima propisanim ovim Pravilnikom.

Član 17.

Konverzija (prijelazno razdoblje)

1. Na imanju koje je započelo s organskom proizvodnjom primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) razdoblje konverzije započinje najranije kada operater svoje imanje uključi u sistem stručne kontrole u skladu s članom 28. stavom 1. ovog Pravilnika;

(b) tokom razdoblja konverzije primjenjuju se sva pravila za proizvodnju određena ovim Pravilnikom;

(c) za uzgoj biljaka i proizvodnju biljnih proizvoda te uzgoj životinja određuju se posebna prijelazna razdoblja ovisno o vrsti proizvodnje;

(d) na imanju ili proizvodnoj jedinici koja je jednim dijelom pod organskom proizvodnjom, a drugim dijelom u konverziji na organsku proizvodnju, operater mora odvojeno držati organski proizvedene proizvode od proizvoda proizvedenih u konverziji i životinje posebno odvojene ili spremne za odvajanje i voditi evidenciju kojom to može dokazati;

(e) da bi se odredilo razdoblje konverzije, u obzir se može uzeti razdoblje koje je neposredno prethodilo datumu početka razdoblja konverzije, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti;

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

(f) životinje i proizvodi životinjskog porijekla proizvedeni tokom razdoblja konverzije ne smiju se stavljati na tržište s oznakama koje su određene pravilima o označavanju i reklamiranju proizvoda u skladu s članom 23. i 24. ovog Pravilnika.

POTPOGLAVLJE 3.

Prerada stočne hrane

Član 18.

Opća pravila za preradu stočne hrane

1. Prerađena organska stočna hrana prerađuje se odvojeno u vremenu ili prostoru od prerađene neorganske stočne hrane.
2. Sirovine koje se koriste u preradi organske stočne hrane ili stočne hrane iz organske proizvodnje u konverziji, ne smiju ulaziti u sastav proizvoda organske stočne hrane istodobno s istim sastojcima stočne hrane koja se proizvodi neorganskim načinom.
3. Sirovine koje se koriste u preradi organske stočne hrane ne smiju se prerađivati uz pomoć kemijski sintetiziranih otapala/rastvarača.
4. Ne smiju se koristiti supstance/tvari i postupci koji ponovno uspostavljaju svojstva izgubljena u preradi i skladištenju organske stočne hrane, koje ispravljaju posljedice nemara u preradi ili koje mogu na drugi način dovesti u zabludu u pogledu organske prirode proizvoda.

POTPOGLAVLJE 4.

Prerada hrane

Član 19.

Opća pravila za preradu hrane

1. Prerada organske hrane mora biti vremenski ili prostorno odvojena od prerade neorganske hrane.
2. Na sastav organski prerađene hrane primjenjuju se sljedeći uvjeti:
  - (a) proizvod mora biti proizveden uglavnom od sastojaka poljoprivrednog porijekla. Dodana voda i kuhinjska sol ne uzima se u obzir;
  - (b) aditivi, pomoćne supstance/tvari u preradi, poboljšivači okusa, voda, sol, pripravci od mikroorganizama i enzima, minerali, elementi u tragovima, vitamini, aminokiseline i ostali mikronutrijenti u hrani za posebne prehrambene potrebe mogu se koristiti samo ako su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu s članom 21. ovog Pravilnika;
  - (c) neorganski poljoprivredni sastojci mogu se koristiti samo ako su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu s članom 21. ovog Pravilnika ili ih je nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovoga Pravilnika privremeno odobrilo;
  - (d) organski sastojak ne smije biti prisutan zajedno s istovjetnim neorganskim sastojkom ili sastojkom iz proizvodnje u konverziji;
  - (e) prerađena hrana biljnog porijekla iz proizvodnje u konverziji može sadržavati samo jedan biljni sastojak.
3. Ne smiju se koristiti supstance/tvari i postupci koji ponovno uspostavljaju svojstva izgubljena u preradi i skladištenju organske hrane, koje ispravljaju posljedice nemara u preradi tih proizvoda ili koje mogu na drugi način dovesti u zabludu u pogledu organske prirode proizvoda.

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

4. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može propisati posebne uvjete i pravila za preradu, pakiranje, transport i skladištenje organskih proizvoda.

Član 20.

Opća pravila za proizvodnju organskih kvasaca

1. Za proizvodnju organskih kvasaca dopušteno je korištenje organski proizvedenih supstrata. Ostali proizvodi i supstance/tvari mogu se koristiti samo ako su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu s članom 21. ovog Pravilnika.

2. U organskoj hrani ili organskoj stočnoj hrani organski kvasci ne smiju biti prisutni zajedno s neorganskim kvascima.

Članak 21.

Principi za određene proizvode i supstance/tvari u preradi

1. Odobrenje proizvoda i supstanci/tvari za upotrebu u organskoj proizvodnji i njihovo stavljanje na popis proizvoda i supstanci/tvari koji su dopušteni u organskoj proizvodnji ostvaruje se ako:

(i) nisu dostupne druge mogućnosti odobrene u skladu s ovim Pravilnikom;

(ii) bez njihove primjene nije moguće proizvesti, konzervirati hranu ili ispuniti dijetetske zahtjeve na temelju nacionalnog zakonodavstva.

Nadalje, proizvodi i supstance/tvari moraju biti prirodnog porijekla i mogu biti podvrgnuti mehaničkim, fizikalnim, biološkim, enzimskim ili mikrobiološkim postupcima, osim ako takvi proizvodi i supstance/tvari nisu dostupni na tržištu u dovoljnim količinama i odgovarajućoj kvaliteti.

2. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika odobrava proizvode i supstance/tvari i uključuje ih na popis iz stava 1. ovoga člana i propisuje posebne uvjete i ograničenja njihove upotrebe, a ukoliko je nužno i povlačenje proizvoda. Do donošenja takvih nacionalnih popisa primjenjivati će se odgovarajući popisi Europske komisije.

POTPOGLAVLJE 5.

Fleksibilnost

Član 22.

Iznimke od proizvodnih pravila

1. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može odobriti određene iznimke od proizvodnih pravila organske proizvodnje. Do donošenja takvih propisa primjenjivati će se odgovarajući propisi Europske komisije.

2. Iznimke iz stava 1. ovog člana trebaju biti minimalne i tamo gdje je to primjereno vremenski ograničene, a odobravaju se samo ako:

a) su nužne radi osiguravanja da se organska proizvodnja može započeti ili održavati na imanjima s klimatskim, zemljopisnim ili strukturalnim ograničenjima,

b) je nužno radi osiguravanja pristupa stočnoj hrani, poljoprivrednom reprodukcijom materijalu, živim životinjama i ostalim unosima na imanje, ako takvi unosi nisu na tržištu dostupni u organskom obliku,

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

- c) je nužno radi osiguravanja pristupa sastojcima poljoprivrednog porijekla, ukoliko takvi sastojci nisu na tržištu dostupni u organskom obliku,
- d) su nužne radi rješavanja posebnih poteškoća koje se odnose na upravljanje u organskom uzgoju životinja,
- e) su nužne u vezi s korištenjem posebnih proizvoda i supstanci/tvari u preradi navedenih u članu 19. ovog Pravilnika radi osiguranja proizvodnje prehrambenih proizvoda u organskom obliku,
- f) su nužne privremene mjere radi nastavka organske proizvodnje ili njenog obnavljanja u slučaju elementarnih nepogoda,
- g) je nužno koristiti prehrambene aditive i ostale supstance/tvari iz člana 19. ovog Pravilnika ili dodatke stočnoj hrani iz člana 18. ovog Pravilnika i pomoćna sredstva za preradu dopuštena ovim Pravilnikom ukoliko nisu dostupna na tržištu u drugom obliku isključujući ona proizvedena od GMO-a,
- h) je korištenje prehrambenih aditiva i ostalih supstanci/tvari iz člana 19. ili dodataka hrani za životinje iz člana 18. propisano posebnim nacionalnim propisima ili propisima Europske komisije.

POGLAVLJE IV.

OZNAČAVANJE

Član 23.

Upotreba pojmova koji se odnose na organsku proizvodnju

1. Organski proizvod i njegovi sastojci te sastojci stočne hrane opisani i označeni pojmovima »organski«, »ekološki« ili »biološki« ili njihovim skraćenicama »eko« ili »bio«, a koji se odnose na primjenjeni postupak organske proizvodnje, mogu se koristiti u propagandnim materijalima ili komercijalnim dokumentima koji kupcu svojim oznakama sugeriraju na postupak organske proizvodnje pri označavanju i prezentiranju živih ili neprerađenih poljoprivrednih proizvoda samo ako su svi sastojci tog proizvoda proizvedeni u skladu s odredbama ovog Pravilnika.
2. Zabranjeno je korištenje pojmova iz stava 1. ovog člana za označavanje, prezentiranje i komercijalne dokumente proizvoda koji ne udovoljavaju odredbama ovog Pravilnika, osim ako se ne odnose na hranu i stočnu hranu ili je očito da nisu povezani s organskom proizvodnjom.
Zabranjeno je korištenje bilo kakvih pojmova, uključujući pojmove korištene u zaštitnim znakovima ili način označavanja i prezentiranja koji obmanjuje potrošača ili korisnika sugerirajući da proizvod ili njegovi sastojci udovoljavaju odredbama ovog Pravilnika.
3. Za proizvod koji se mora označiti ili reklamirati kao proizvod koji sadrži, sastoji se ili je proizveden od GMO-a zabranjeno je korištenje pojmova iz stava 1. ovog člana u skladu s uredbama Europske zajednice.
4. Za prerađenu hranu, mogu se koristiti pojmovi koji se spominju u stavu 1. ovog člana:
  - (a) u nazivu proizvoda, pod uvjetom da:
    - (i) prerađena hrana udovoljava odredbama člana 19. ovog Pravilnika;
    - (ii) je najmanje 95% masenog udjela sastojaka poljoprivrednog porijekla organsko;
  - (b) samo u popisu sastojaka proizvoda pod uvjetom da sastojci udovoljavaju odredbama člana 19. ovog Pravilnika;
  - (c) u popisu sastojaka i u istom vidnom polju kao i naziv proizvoda, pod uvjetom da:
    - (i) je glavni sastojak proizvod lovstva ili ribarstva;
    - (ii) sadrži druge sastojke poljoprivrednog porijekla koji su svi organski;

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

(iii) hrana udovoljava odredbama člana 19. ovog Pravilnika.

U popisu sastojaka mora biti označeno koji su sastojci iz organske proizvodnje. U slučajevima iz stava 4. tački (b) i (c) ovog člana, upute na postupak organske proizvodnje mogu se odnositi samo na organske sastojke. Popis sastojaka mora sadržavati oznaku ukupnog postotka organskih sastojaka u odnosu na ukupnu količinu sastojaka poljoprivrednog porijekla.

Pojmovi i oznake postotka iz ovog člana označavaju se istom bojom, veličinom i oblikom slova kao i ostale oznake u popisu sastojaka.

Član 24.

Obavezne oznake

1. Ako se koriste pojmovi koji se navode u članu 23. stavu 1. ovog Pravilnika:

- a) pri označavanju se mora navesti naziv i/ili kodni broj kontrolnog tijela čijoj kontroli podliježe operater kod kojeg je obavljena završna faza primarne proizvodnje ili prerade,
- b) na ambalaži zapakirane hrane ili pretpakovine mora se nalaziti znak organskog proizvoda iz člana 25. ovog Pravilnika.

Član 25.

Znak organskog proizvoda

(1) Znak organskog proizvoda se koristi pri označavanju, reklamiranju i prezentiranju proizvoda koji udovoljavaju odredbama ovog Pravilnika, a u skladu s odredbama Pravilnika o označavanju hrane i hrane za životinje u organskoj/ekološkoj proizvodnji zadruge BeHaBioCert.

(2) Znak organskog proizvoda nije dopušteno koristiti za proizvode u konverziji i hranu iz člana 23. stava 4. tački (b) i (c) ovog Pravilnika.

(3) Pravilnik o označavanju hrane i hrane za životinje u organskoj/ekološkoj proizvodnji zadruge BeHaBioCert je propisao posebna pravila za sadržaj, veličinu i izgled znaka organskog proizvoda iz stava 1. ovog člana.

Član 26.

Posebni zahtjevi za označavanje

Pravilnik o označavanju hrane i hrane za životinje u organskoj/ekološkoj proizvodnji zadruge BeHaBioCert je propisao posebna pravila za sadržaj, veličinu i izgled znaka »proizvoda u konverziji - prijelaznom razdoblju«.

Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika će donijeti posebne propise o označavanju organske stočne hrane i poljoprivrednog reprodukcijskog materijala

POGLAVLJE V.

KONTROLA

Član 27.

Kontrolni sistem

1. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika će uspostaviti kontrolni sistem i ovlastiti jedno ili više nadležnih kontrolnih tijela i/ili kontrolnih tijela odgovornih za kontrolu organske proizvodnje. Do uspostave ovog kontrolnog sistema zadruge BeHaBioCert će se u svom radu pridržavati odgovarajućih uredbi Europske komisije.

		<p style="text-align: center;">PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM</p>	<p>Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012</p>
---	---	--	--

2. Organska proizvodnja podliježe obaveznoj stručnoj kontroli. Priroda i učestalost stručne kontrole određuju se na temelju procjene rizika, pojave nepravilnosti i utvrđivanja usklađenosti s odredbama ovog Pravilnika. Operateri podliježu stručnoj kontroli najmanje jednom godišnje, osim onih koji se bave trgovinom na veliko pakiranom hranom i operatera koji prodaju direktno krajnjem potrošaču ili korisniku u skladu s članom 28. stavom 4. ovog Pravilnika.

3. Uz obaveznu organsku stručnu kontrolu organska proizvodnja podliježe i službenim kontrolama hrane i stočne hrane u skladu s odredbama ostalih nacionalnih propisa o hrani.

4. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može ovlastiti jedno ili više kontrolnih tijela za obavljanje stručne kontrole. U svrhu ovlašćivanja kontrolno tijelo mora dokazati:

(a) da postoji tačan opis poslova koje kontrolno tijelo može obaviti i opis uvjeta pod kojima ih može provesti;

(b) da:

(i) posjeduje opremu i infrastrukturu potrebnu za provođenje dodijeljenih poslova;

(ii) ima dovoljan broj stručnog kvalificiranog osoblja s iskustvom;

(iii) je nepristrasno i bez sukoba interesa u provođenju dodijeljenih poslova;

(c) da posluje u skladu sa zahtjevima Europskog standarda EN 45011 ili ISO 65;

(d) da će redovno dostavljati nalaze provedenih kontrola nadležnom tijelu i kada god to nadležno tijelo zatraži. Ukoliko nalazi kontrole ukazuju na nezadovoljavanje ili na vjerojatnost nezadovoljavanja standarda organske proizvodnje, kontrolno tijelo o tome će bez odgađanja izvijestiti nadležno tijelo;

(e) da postoji efikasna koordinacija između nadležnog tijela i kontrolnog tijela;

(f) da posjeduje standardni postupak za obavljanje stručne kontrole koji treba slijediti, a koji sadrži detaljan opis postupka stručne kontrole i mjera predostrožnosti prema operaterima koji su pod njegovom kontrolom;

(g) da posjeduje mjere koje primjenjuje u slučaju nepravilnosti i/ili kršenja odredbi ovog Pravilnika.

5. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika ne može ovlaštenim kontrolnim tijelima dodijeliti sljedeće poslove:

(a) kontrolu i reviziju drugih kontrolnih tijela;

(b) ovlasti za odobravanje iznimaka iz članka 22. ovog Pravilnika.

6. Uz odredbe u stavu 4. ovog člana, nadležno (kompetentno) tijelo:

(a) osigurava da je kontrola koju provodi kontrolno tijelo objektivna i nezavisna;

(b) potvrđuje efikasnost njegovih kontrola;

(c) prima na znanje utvrđene nepravilnosti ili kršenja pravila i provedene popravne radnje;

(d) povlači ovlaštenje ukoliko kontrolno tijelo propusti udovoljiti zahtjevima iz tački (a) i (b) ovog stava ili više ne udovoljava zahtjevima iz stava 4. ovog člana ili propusti udovoljiti zahtjevima stava 8., 9. i 10. ovoga člana.

7. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može dodijeliti kodni broj kontrolnim tijelima koje provode poslove stručne kontrole.

8. Kontrolna tijela moraju omogućiti nadležnom (kompetentnom) tijelu pristup njihovim uredima i objektima te uvid u sve podatke kao i pomoć koja je nadležnom tijelu neophodna za provođenje upravne kontrole.

9. Kontrolna tijela osiguravaju da se na operatere pod njihovim kontrolom primjenjuju pravila o stručnoj kontroli u skladu s provedbenim propisom iz stava 11. ovoga člana.

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

10. Kontrolna tijela najkasnije do 31. januara/siječnja svake godine dostavljaju nadležnom (kompetentnom) tijelu popis operatera koji su do 31. decembra/prosinca prethodne godine bili pod njihovom stručnom kontrolom. Do 31. marta/ožujka svake godine kontrolno tijelo dostavlja nadležnom tijelu godišnji zbirni izvještaj o provedenim kontrolama tijekom prethodne godine.

11. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može posebnim pravilnikom propisati način i metodologiju po kojoj će se provoditi stručna kontrola u organskoj proizvodnji.

12. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika osigurava da kontrolni sistem omogućuje sljedivost svakog proizvoda u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, a u skladu s članom 18. Uredbe (EZ-a) br. 178/2002 radi pružanja jamstva potrošačima da su organski proizvodi proizvedeni u skladu sa zahtjevima organske proizvodnje.

Član 28.

Udovoljavanje uvjetima kontrolnog sistema

1. Operater koji proizvodi, prerađuje, skladišti ili uvozi proizvode iz člana 1. stava 2. ili koji takve proizvode stavlja na tržište, prije stavljanja proizvoda na tržište kao organskih proizvoda ili proizvoda u konverziji, mora:

(a) podvrgnuti svoju djelatnost sistemu stručne kontrole iz članka 27. ovog Pravilnika;

(b) upisati se u Upisnik operatera u organskoj proizvodnji.

Prvi podstav odnosi se i na izvoznike koji izvoze proizvode proizvedene u skladu s proizvodnim pravilima propisanim ovim Pravilnikom

Ukoliko operater bilo koju od djelatnosti podugovori trećoj strani, taj će operater bez obzira na to biti podvrgnut zahtjevima iz stava 1. ovoga člana, a podugovorene djelatnosti se moraju podvrgnuti stručnoj kontroli.

2. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može izuzeti od primjene odredbi ovoga člana operatere koji proizvode i prodaju izravno krajnjem potrošaču ili korisniku pod uvjetom da oni te proizvode ne proizvode, prerađuju ili skladište, osim u vezi s prodajnim ili uvoznim mjestom ili takve djelatnosti nisu podugovorili s trećom stranom.

3. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika osigurava svakom operateru koji udovoljava odredbama ovog Pravilnika i snosi primjerene troškove stručne kontrole da će biti uključen u sistem stručne kontrole bez predrasuda.

4. Kontrolna tijela vode ažurirani popis s imenima i adresama operatera pod svojom stručnom kontrolom. Ovaj popis mora biti dostupan sudionicima u sistemu stručne kontrole.

Član 29.

Certifikat (potvrđnica)

1. Kontrolna tijela izdaju certifikat operateru koji je uključen u sistem stručne kontrole i koji u okviru svojih djelatnosti udovoljava zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom. Certifikat mora sadržavati najmanje naziv operatera, vrstu ili popis proizvoda i razdoblje važnosti certifikata.

2. Operater provjerava certifikate od svojih dobavljača.

3. Certifikat naveden u stavu 1. sastavlja se u skladu s postupkom koji se spominje u članu 37. stavu 2. ovog Pravilnika, uzimajući u obzir prednosti elektronske certifikacije.

Član 30.

Mjere u slučaju kršenja pravila i utvrđenih nepravilnosti

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p style="text-align: right;"> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	---

1. Ukoliko se ustanove nepravilnosti s obzirom na udovoljavanje zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom, kontrolno tijelo neće izdati certifikat bez kojeg operater ne smije prilikom označavanja, reklamiranja i prezentiranja čitave serije proizvodnje staviti oznake organske proizvodnje.

Ukoliko se ustanovi grubo kršenje pravila ili kršenje pravila s dugotrajnim učinkom, kontrolno tijelo će dotičnom operateru zabraniti stavljanje na tržište proizvoda koji se odnose na postupak organske proizvodnje u označavanju, reklamiranju i prezentiranju na određeno razdoblje.

2. Podaci o slučajevima nepravilnosti ili kršenja koji utiču na organski status proizvoda izravno se razmjenjuju između kontrolnih tijela i nadležnog tijela.

Nivo razmjene podataka mora biti proporcionalan ozbiljnosti i obima ustanovljene nepravilnosti ili kršenja pravila.

Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika može odrediti pojedinosti u vezi s oblikom i načinom takve razmjene podataka.

Član 31.

Razmjena informacija

Radi jamstva da je proizvod proizveden u skladu s ovim Pravilnikom, nadležno (kompetentno) tijelo i kontrolno tijelo razmjenjuju relevantne informacije o rezultatima provedenih kontrola s drugim tijelima državne uprave i drugim kontrolnim tijelima.

Član 32.

Vođenje upisnika

1. Organskom proizvodnjom se mogu baviti operateri upisani u upisnik.

2. U obavljanju poslova iz stava 1. ovoga člana nadležno (kompetentno) tijelo vodi Upisnik operatera u organskoj proizvodnji.

3. Uvjete koje moraju ispunjavati operateri za upis u upisnik iz stava 2. ovoga člana, sadržaj, oblik i način vođenja upisnika propisuje nadležno (kompetentno) tijelo.

4. Do donošenja upisnika iz stava 2. ovoga člana te uvjeta za upis u upisnik iz stava 3. ovoga člana od strane nadležnog (kompetentnog) tijela upisnik operatera će voditi kontrolno tijelo.

POGLAVLJE VI.

VANJSKA TRGOVINA

Član 33.

Uvoz organskih proizvoda

1. Nadležno (kompetentno) tijelo navedeno u članu 2. ovog Pravilnika će donijeti službene propise kojima će regulirati uvoz organskih proizvoda na tržište Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

Provedbena pravila

		<p style="text-align: center;"> PRAVILNIK ORGANSKE PROIZVODNJE EKVIVALENTAN UREDBI VIJEĆA (EZ-a) br. 834/2007 STANDARD EN ISO/IEC 45011:1998 / AGRIBIOCERT-BEHABIOCERT DOKUMENTACIJA SISTEMA UPRAVLJANJA KVALITETOM </p>	<p> Verzija 02 Revizija 01 datirana 06/05/2012 </p>
---	---	---	--

1. Do donošenja relevantnih propisa od strane nadležnog (kompetentnog) tijela navedenog u članu 2. ovog Pravilnika, zadruga BeHaBioCert će u svom radu koristiti provedbena pravila za primjenu Uredbe br. 834/2007 od 28. juna/lipnja 2007. godine Europske komisije.

2. Provedbena pravila uključuju sljedeće propise Europske komisije:

(a) Uredba komisije (EZ-a) br. 889/2008 od 5. septembra/rujna 2008. koja određuje detaljna pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 834/2007 o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda u odnosu na organsku proizvodnju, označavanje i kontrolu.

(b) Uredba komisije (EZ-a) br. 1254/2008 od 15. decembra/prosinca 2008. koja dopunjuje Uredbu komisije (EZ-a) br. 889/2008 od 5. septembra/rujna 2008. koja određuje detaljna pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 834/2007 o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda u odnosu na organsku proizvodnju, označavanje i kontrolu.

(c) Uredba komisije (EZ-a) br. 710/2009 od 5. avgusta/kolovoza 2009. koja dopunjuje Uredbu komisije (EZ-a) br. 889/2008 od 5. septembra/rujna 2008. koja određuje detaljna pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 834/2007 o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda u odnosu na organsku proizvodnju u akvakulturi i proizvodnju morskih algi.

Član 35.

Stupanje na snagu i primjena

Sadašnja druga verzija ovog Pravilnika stupa na snagu danom objavljivanja na web stranicama zadruge BeHaBioCert.

Za zadrugu BeHaBioCert

Direktorica

Sanja Dazdarević, v.r.